

Nyílt levél a hatósághoz a piaci bajokról.

Hónapok óta figyelemmel kísérem a haldan nagy hírnévnek örvendett közpiacunk forgalmát. Különösen óriási mérvű volt szerdán és szombatonkénti heti piacunk. Ezerszámra jöttek be tanyáinkról és a szomszédos községekből, kiválóan a torontáli közeli falukból különféle élelmicikkkel megpakolt terhes kocsik, úgy hogy nemcsak minden piacterünket elfoglalták, hanem még utcáink, körutaink is el voltak torlaszolva terményeket árusító eladókkal. Nehéz volt a közlekedés a város minden közpiacán, sőt ezen tereket környező utcáinkban is.

Miután pedig az elárusítók terményeiket lerakták, üres kocsival megtelt minden közterünk, üres udvar és vendéglői telek.

Midőn a behozott árak elkelték, akkor az elárusítók megkezdték a boltokban és üzletekben szükségleteik bevásárlását.

A nagy vidéki forgalmat emelte az alsó-Tiszáról feljött kis hajók forgalma is, melyek tulajdonosai, midőn árúikat továbbították, megkezdték a vásárlást oly élelmicikkekre, amiket vidékeik nélkülöztek.

Már május végén özönlött be Torontálból a sok új krumpli. Junius és júliusban már óriási volt a behozatal gyümölcs és aprójszágából. Alig kezdődött meg az aratás, már jött gabona piacunkra: a sok árpa és új buza termés.

Különösen az országos vásár hetipiac a oly torlódást idézett elő, hogy rendőrségünk sem volt képes a közlekedés zavartalanását fentartani.

Természetesen az élelmicikk árának emelkedése és hanyatlása a kínálat és kereslettől függött. De behatással volt erre még rendszeren a hónapok első napja is, amidőn a városunkban élő hivatalnokcsaládok havi fizetéseiket felvették.

A már egy év óta húzódozó háboru felforgatta városunk és vidékünk termelő, elárusító és vételi viszonyait.

Amint munkás néposztályunk elvonatott rendes foglalkozásától, a munkabérek, fuvardíjak, jármós jószágaink árai soha nem tapasztalt mérvben emelkedtek.

Természetes következménye volt ennek az, hogy minden élelmi cikk is a háborus viszonyok folytán keresetesebbé válván, árában emelkedett is.

Hatóságunk ennek az áremelkedésnek utját akarta állni.

A fogyasztó közönség elsősorban reá lett szorítva a 3-szoros árra emelt, élvezhetetlen kenyér- és liszt-, — ennek is korlátolt — fogyasztására.

Ez maga után vonta a többi élelmicikk árának emelkedését.

Ekkor hatóságunk merészen, de a következmények tanúsága szerint károsító hatással kezdte ugyszólván minden élelmi cikk maximális árának megállapítását. Azután hozzáfogott az árak elkobzásához s a leszállított árak mellett való továbbadásához. Ezek következménye lett az, hogy két hónap óta gazdag krumplitermő vidékünkön még egy kocsi krumpli-rakomány, sem pó be, a zöldségféléket, paprikát, hagymát, káposztát, a mit eddig nagyon csekély árakon lehetett piacainkon bevásárolni, ma 4-5-szörös árért sem szerezheti be a fogyasztó közönség.

A július 28-iki országos vásár hetébe eső összes hetipiacainkat átkocsiztam.

Utcaink néptelenek, közpiacaink a szó szoros értelmében kihaltak voltak.

Az elárusítások és vételek megszűntek; én, aki átéltem az árvízkatasztrofát s azután a harmad- és ötödnapra bekövetkezett hetipiacot, mondhatom, hogy azok már a belváros parton maradt két-három utcában nagyobb forgalmuak voltak, mint a július 28-iki országos vásár szerdai hetipiac fogalma.

Csodálkozom azon, hogy hatóságunk nem veszi észre a bajt. Tanácskozunk a ba-

jok megszüntetéséről és a maximális árak megállapításáról és a kényszerárak veszedelmes tömkelegétől nem akarunk eltérni.

Kérem a hatóság minden tagját, hogy alaposan figyeljék meg a július 31-iki országos vásár hetébe eső hetipiacunkat.

Azt is vegyék figyelembe, hogy a holnapi napon már városi fogyasztó közönségünk jó nagy része havi fizetését felveszi, tehát talán tudna vásárolni, amire az elárusító termelő is számít. Nagy forgalomnak kellene ezen a napon bekövetkezni; az én megfigyeléseim azonban az ellenkező eredményt sejtetik.

Még egyre kívánom felhívni hatóságunk figyelmét és ez a halpiac. Amint a halárusítást egy halászati bérlő részére méltóztatott monopóliummá tenni, elvonta ez az intézkedés a rakpartot is halászainktól s most hetek óta tapasztalom, hogy a nagy halegyedárus boltjában nincsen hal, de megszűnt a Rudolftéren is a haleárusítás. A halászati egyedárus nagybérlő ugyanis megvonta kis halászainktól a szokásos albérletüket és a halászati jogot.

Kérem hatóságunkat, méltóztassék a felsorolt tények felett egy kissé gondolkodni. Ha már a réti és város körüli bérföldek bérlőivel szemben gyakorolt merev eljárása következtében a föld hasznabereklten tetemes csökkenés állott be: vajjon hogy fogja pótolni a behozatali válmok, kövezetdíjak, híd- és piaci helypénzek nagy veszteségét, ami ez évben fel fog merülni?

Vajjon gondolkozott-e azon, hogy ezen városi közjóvedelmek hiányát miből fogja pótolni?

Azután a városi fogyasztó közönségünk sérelmeit van-e szándéka orvosolni?

Pillich Kálmán.

A semlegesek mellettünk.

Berlinből táviratozza az *Esti Ujság* munkatársa: Győzelmeink nemcsak a harctéren, hanem az entente-lapok hasábjain is feltűnő változást okoztak. Olyan cikkek jelennek meg a francia és angol lapokban, melyeknek közreadása néhány héttel ezelőtt még lehetetlenség lett volna. *Szinte úgy látszik, mint-ha Angliában és a köztársaságban megszűnt volna a cenzura.*

Alább kivonatossan közöljük a párisi *Libre Parole* most ideérkezett számának egyik cikkét, amely *L'attitude des neutres* — a semlegesek viselkedése címmel jelent meg és lényegében azt tartalmazza, hogy *a semleges országok az entente minden csábítása dacára a központi hatalmak mellé szegődtek és azokat támogatják tőlük telhetőleg.*

A nevezetes cikknek ezek a főbb pontjai: Mindent egybevetve, senki sem tagadhatja, hogy a semleges államok a központi hatalmaknak kedveznek. *S nemcsak platonikus vonzalmat tanusítanak irántuk, hanem valóságos támogatással segítik őket.*

A valóság ugyanis most az, hogy Európa valamennyi semleges országa mérhetetlen mennyiségben vásárolja a különböző árucikkeket nemcsak a tengeren túlról, hanem még *Franciaországból, Angliából és Oroszországból is*, hogy azután mindent Németországba szállítsanak. Hollandia és a skandináv államok beviteli kereskedelme Amerikával végtelenül jellemző. A *Gothard* és a *Simplon-Loetschberg* alaguton át lebonyolított forgalom óriási növekedése bizonyítja, hogy még *Itália is rengeteg cikket szállított egészen májusig Németországnak.* Románia még ma is szállítja nemcsak a saját petrolumát és gabonáját, hanem *az orosz kőolajat és gabo-*

nát is. Spanyolország kevésbé tevékeny és mindig megtalálja az alkalmas közvetítőket. Amikor a német birodalom vezetői panaszkodnak és fölháborodnak a tengeri blokádi miatt, sajnos, igen nagy mértékben tuloznak, mert a *kiéheztetési eljárás koránt sincs a kellő szigorral végrehajtva.* Németországot a legkülönbözőbb élelmiszerekkel még most is ellátják. *Itáliából* kapnak friss főzeléket, olajat és zsiradékot; gyümölcsöt, gyapjút, bőrt és rézgálicot *Spanyolországból*; pamutot, kaucsukot, kávé, kakaót, sajtot, halat, állatokot és gabonát *Svédországból*; petrolumot és gabonát *Romániából* és így tovább.

A központi hatalmak még most is rengeteg holmit importálnak. Nálunk *Franciaországban*, valamint *Angliában* is, kivált *Glasgowban megállapították, hogy kereskedelmi téren kétségtelen árulások történtek.* El fog jönni a nap, amikor *rendkívüli tények kerülnek majd nyilvánosságra* és ki fog derülni, hogy Németország a gazdasági téren is *csodálatosan felkészült a háborura.*

HIREK

0000

Szegedi Konrad hadi tervei.

Kávéházy Konradnak nem nevezhetem, egyrészt, mert már ugyanis kimentek a divatból a *Kávéházy* Konradok, másrészt mert az én Konradom nem kávéházban szövögeti a háborunak véget vető sztrategémáit. Nem mintha a Széchenyi-tér virágillatos levegőjét többre becsülné a füstös kávéházi levegőnél, hanem azért nem jár kávéházba, mert cumma bizonyosan kinéznék, mint aféle nyugdíjas napszámost. Nyugdíját persze nem az állampénztártól huzza és csak azért növezem nyugdíjasnak, mert már nem vállal — mert nem bír — rendszeres munkát. A kofáknak hoz-vissz egyetmást a piacra, de idejének legnagyobb részét az időjáráshoz mérten sütkérezve vagy a platánfák árnyában, pipálva és beszélgetve a Széchenyi-téren tölti. Összevrodnek itt ilyenszerű emberek hol többen, hol kevesebben és meglehetősen intenzív társas életet élnek az aszfalton. De újabb időben már csak úgy lopva, *Szalay* Jóska főkapitány barátunk ugyanis felült a *Regdon* doktornak és elhitte, hogy ők a szegény, ártatlan, illetve az ártatlan szegény emberek terjesztik a tüdővést Szegeden és kitiltotta őket nendes, megszokott helyükről. Nem is lett volna olyan szigorú hozzájuk a mi bohémlelkű főkapitányunk, ha lemondtak volna a bacillust terjesztő köpködésről, de hogy lehessen anélkül jóízűt beszélgetni? Inkább ellballagtak hát a Széchenyi-térről, de a köpködés jussáról nem mondanak le se a *Szalay* főkapitány ur, se a *Regdon* doktor kedvéért. De azért a szívük csak visszavisszahuzta őket éoda, hol éolyan jó ülés és jóízű beszélgetés esik a platánfák alatt vagy a napsütésen, már amilyen az idő. Ebből a társaságból bemutatom most fönti két urnak és mindazoknak, akiket érdekel: *Szegedi* Konradot. Hátha a hatóság méltányolja az ő nagy okosságát és visszahívta őt és társait régi jussukba: a Széchenyi-térre. Ugyis egész nap ott vannak megint, minek legyenek ott lopva!

Kihallgatni őket, ahhoz fufika kell. Mert ha nadrágos ember közeledik feljűk és az érdeklődés nyomait fedezik fel arcán, vagy elszélednek, vagy legalább is elhallgatnak. Elég az, nekem sikerült beszédjüket kihallgatni.

— Nem lősz mán sohse vége annak a háborunak! így az egyik.

— Nemis lősz, — rá a másik — mer hogyhát nem jól csinájják.